

Sygnatura akt VIII Ga 381/12

WYROK

WIMIENIURZECZYPOSPOLITEJPOLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym :

Przewodniczący:SSO Anna Budzyńska

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2012 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. L.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 29 marca 2012 r. sygnatura akt X GC 139/12 upr

oddala apelację.

Sygn. akt VIII Ga 381/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie po rozpoznaniu apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin Centrum w S., wydanego w sprawie z powództwa W. L. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. w dniu 29 marca 2012 r., sygn. akt X GC upr 139/12 – wyrokiem z dnia 6 grudnia 2012 roku apelację oddalił.

Przedmiotowa sprawa została rozpoznana w postępowaniu uproszczonym, regulowanym przepisami art. 505¹ - 505¹³ k.p.c. Zgodnie z dyspozycją art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli Sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Na wstępnie stwierdzić trzeba należy, że Sąd Okręgowy uznaje za prawidłową dokonaną przez Sąd I instancji kwalifikację prawną umowy łączącej strony, której przedmiotem było korzystanie przez pracowników pozwanej z działalności hotelowej prowadzonej przez powoda jako umowę o świadczenie usług, do której odpowiednio stosuje się przepisy o zleceniu (art. 750 k.c. w zw. z art. 734 i następne k.c.). Sąd Okręgowy podziela również ustalenia faktyczne i wywiedzione na ich podstawie przez Sąd pierwszej instancji wnioski czyniąc je podstawą faktyczną rozstrzygnięcia w sprawie.

Dla potrzeb niniejszego rozstrzygnięcia przede wszystkim podkreślenia wymaga, iż materialnoprawny rozkład ciężaru dowodu opisany regułą art. 6 k.c. wskazuje kierunek aktywności dowodowej stron. W myśl powołanego przepisu ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Stosownie do powołanej regulacji ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc

neguje uprawnienia żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Uwzględniając cel powyższego unormowania podkreślić należy, że udowodnieniu podlegają nie tylko fakty prawotwórcze, czyli wskazujące na istnienie prawa ale i fakty niweczące lub tamujące prawo - świadczące o tym, że żądanie strony jest nieuzasadnione.

Według tych ogólnych norm na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenia, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie powództwa. Wbrew temu co zdaje się twierdzić pozwana dla obalenia powództwa nie jest wystarczające jedynie negowanie wszystkich twierdzeń strony przeciwnej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż obowiązkiem procesowym powoda było zatem przywołanie twierdzeń o faktach prawotwórczych oraz zaprezentowanie takiego materiału dowodowego na poparcie tych twierdzeń, który pozwalałby na stwierdzenie zawarcia umowy o świadczenie usług hotelowych, jej wykonania oraz wysokości należnego stąd roszczenia. Na podstawie zaoferowanych przez powoda dokumentów oraz dowodów osobowych Sąd I instancji uznał powyższe okoliczności za udowodnione, trudno tym samym znaleźć podstawę do czynienia Sądowi Rejonowemu zarzutu w sytuacji, gdy zgromadzone dowody pochodziły wyłącznie do powoda, sama zaś pozwana nie naprowadziła żadnych dowodów, które podważyłyby twierdzenia i dowody przedstawione przez powódkę.

Sąd Rejonowy przeprowadził wszystkie zawnioskowane dowody, w wyroku wskazał na jakich dowodach się oparł (między innymi dowodzie z dokumentu w postaci faktury VAT nr (...) oraz zeznaniach świadka A. K. (1)) i wbrew twierdzeniom skarżącej dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, co znalazło potwierdzenie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Ocena ta zaś w żadnej mierze nie może być uznana za dokonaną z przekroczeniem granic wynikających z dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Zarzuty apelacji w tym zakresie polegają jedynie polemice z ustaleniami poczynionymi przez Sąd Rejonowy i z oceną skutków prawnych przedstawionych dowodów, której pozwana w istocie w żaden sposób nie podważyła. W ocenie Sądu odwoławczego nie zachodzi również sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu I instancji z treścią zebranego materiału dowodowego.

Poza lakonicznym zarzutem popełnienia błędu przy ustaleniu, że strony zawarły umowę o świadczenie usług hotelowych, a pozwana zobowiązana jest za zapłacić należność zgodnie z wystawioną fakturą oraz zarzutem uznania zeznań świadka A. K. (1) za wiarygodne - pozwana nie przedstawiła w istocie żadnych konkretnych zarzutów. Nie wskazała nawet, jakie konkretnie przesłanki dyskwalifikowały zeznania świadka jako wiarygodne, czy też jakie okoliczności w świetle pozostałego materiału pozostawały w sprzeczności z zeznaniami tego świadka, w sytuacji gdy zeznania tego świadka korespondowały z treścią dokumentu w postaci faktury VAT oraz okolicznościami faktycznymi przytoczonymi przez powoda w pozwie.

Nie ulega wprawdzie wątpliwości, że faktury VAT nie są źródłem stosunku cywilnoprawnego, pełnią jednakże funkcję identyfikacyjną oraz uprawdopodobniają wykonanie zobowiązania przez wierzyciela. Faktura VAT po jej podpisaniu (choćby przez osobę uprawnioną do wystawienia) jest bowiem niewątpliwie dokumentem prywatnym. Stosownie do treści art. 245 k.p.c. stanowi ona zatem dowód tego, że osoba, która dokument podpisała złożyła oświadczenie o treści w nim zawartej. Dokument prywatny jest tym samym jednym z dowodów wymienionych w Kodeksie postępowania cywilnego, podlega więc ocenie tak jak wszystkie inne dowody. Sąd ma zatem prawo i obowiązek rozstrzygnąć o wiarygodności tego dowodu ze względu na jego indywidualne cechy i w kontekście całego materiału dowodowego. Wprawdzie faktura VAT nr (...) była tylko rachunkiem wystawionym przez powoda jednak przy możliwości sprawdzenia zawartych w niej danych, stanowiła wyraz akceptacji zobowiązania co do jego istnienia i wysokości (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 6.07.2005 r., III CZP 40/05, LEX nr 150807).

Gdyby dane ujawnione w fakturze nie znalazły podstawy w umowie stron, albo jej treść nie odpowiadała warunkom umownym, to mając na uwadze realia obrotu gospodarczego należy uznać, że powyższe spotkałoby się z reakcją pozwanego. Zatem w przypadku braku podstaw do wystawienia powyższej faktury należałoby oczekiwać stosownej

reakcji, czy to w postaci zwrotu bezpodstawnie wystawionej faktury czy też wystosowania pisma do powódki w tej materii, co w sprawie nie miało jednak miejsca.

Bezspornym pozostaje bowiem w sprawie, że powód wystosował do pozwanej 3 przedprocesowe wezwania do zapłaty : z dnia 18.12.2010 r., 16.03.2011 r. i 07.04.2011 r. W wezwaniach tych wyraźnie wskazano nr faktury, datę jej wystawienia i wysokość należności. Wbrew twierdzeniom pozwanego co do nieotrzymania spornej faktury VAT – należy wskazać, że z potwierdzenia nadania wezwania do zapłaty z dnia 18 grudnia 2010 roku (k. 8) – wynika jednoznacznie, że do tego wezwania strona powodowa dołączyła fakturę VAT. Pozwany w toku postępowania nie odniósł się w żaden sposób do powyższego dowodu, samo zaś zaprzeczenie należy uznać za niewystarczające w sytuacji istnienia dowodu podważającego stanowisko pozwanego co do nieotrzymania faktury.

Zauważyć należy także, że faktura jest wystawiana co do zasady po zawarciu umowy. Obserwacja reguł życia gospodarczego prowadzi też do wniosku, że przedsiębiorcy wystawiają dokumenty rozliczeniowe zazwyczaj w sytuacji istnienia między stronami stosunku prawnego uzasadniającego jej wystawienie. Powyższe nie oznacza, że faktura jest w każdej sytuacji dokumentem potwierdzającym zawarcie przez strony umowy oraz potwierdzającym obowiązek zapłaty ceny w niej wskazanej – jednak w powiązaniu z innymi dowodami może stanowić podstawę domniemania z art. 231 k.p.c, że strony zawarły umowę o treści wskazanej w fakturze.

Skoro zatem zasadą jest, że faktura odzwierciedla treść stosunku zobowiązanego pomiędzy ich wystawcą a odbiorcą, naruszenie tej reguły powinno się spotkać z odmową akceptacji faktur, bądź chociażby dążeniem do wyjaśnienia podstaw ich wystawienia.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy jednakże żadnej z tych reakcji pozwana nie przejawiała. Nie zaprzeczyła, że wielokrotnie korzystała z usług hotelowych świadczonych przez powoda w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz, że z usług tych faktycznie korzystali jej pracownicy. Nie kwestionowała również sposobu składania zamówień poprzez kontakt K. W., Prezesa Zarządu pozwanej spółki z A. K. (1), sposobu wystawiania faktur, oraz wypracowanej dotychczas przez strony praktyki co do wyliczenia należności i ujawniania danych niezbędnych do wystawienia faktury. W żaden również sposób pozwana nie zakwestionowała doręczenia jej wezwań do uregulowania należności wynikającej z faktury załączonej do pozwu. Nie zaprzeczyła w końcu ani prawdziwości, ani rzetelności dokumentów w postaci dowodu nadania przesyłki zawierające kolejne wezwania do zapłaty spornej faktury.

Odmówić trafności należało również zarzutowi naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nie rozważenie całego materiału dowodowego oraz ocenę materiału z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów poprzez dopuszczenie dowodu z zeznań świadka A. K. (1) w sytuacji nie złożenia powyższego wniosku dowodowego na formularzu oraz nadaniu pismu biegu pomimo niezachowania wymogów formalnych. Brak jest podstaw do uznania, aby powyższe uchybienie procesowe wywarło jakikolwiek wpływ na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy. Uchybieniami branymi przez sąd pod uwagę z urzędu są uchybienia skutkujące nieważnością postępowania oraz wynikające z art. 202 k.p.c. Do takich uchybień nie należy brak wezwania do złożenia na formularzu pisma zawierającego wnioski dowodowe (art. 505² k.p.c.).

Podkreślić należy także, iż pozwany nie zgłosił w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji zarzutu z art. 162 k.p.c., co do dopuszczenia dowodu z zeznań świadka A. K. (1). Postanowieniem z dnia 29 marca 2012 r. Sądu Rejonowego dopuścił dowód z dokumentów oraz z zeznań świadka A. K. (3). W ocenie Sądu Okręgowego zastrzeżenie odnośnie tej decyzji procesowej pozwana winna złożyć na rozprawie po wydaniu postanowienia o dopuszczeniu wniosków dowodowych. Pozwana reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika w toku żadnego z posiedzeń nie zgłosiła zastrzeżeń w tym przedmiocie, co prowadzi do utraty prawa powoływania się w postępowaniu odwoławczym na ewentualne uchybienia w tym zakresie. Dodać należy, że w literaturze przyjmuje się, że brak podniesienia zarzutu na podstawie 162 k.p.c. może oznaczać, że strona nie dostrzegła możliwości jego podniesienia albo nie odczuła jakichkolwiek ujemnych skutków uchybienia, które by wymagały usunięcia.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. – zarzut tej należy uznać za nieuzasadniony. Stosownie do przedstawionej powyżej argumentacji podkreślić należy, że skarżąca zarzucając Sądowi I instancji naruszenie normy art. 233 § 1 k.p.c. powinna przedstawić argumenty, z których wynikałoby, że dokonana przez Sąd I instancji ocena poszczególnych dowodów jest sprzeczna z pozostałą treścią materiału dowodowego względnie uchybia zasadom logiki czy też doświadczenia życiowego. Takiego wyводу jednakże – jak wskazano to wyżej - nie przedstawiono ani co do dowodu z zeznań świadka ani dowodu z dokumentu w postaci faktury VAT nr (...).

Reasumując wskazać należy, iż strona pozwana nie starała się przed Sądem I instancji przedstawić jakichkolwiek dowodów, z których wynikałoby, iż treść faktury zwłaszcza w świetle zeznań świadka A. K. (1)nie odzwierciedlała rzeczywistej treści zdarzenia gospodarczego, w tym niewykonania świadczenia usług hotelowych przez powoda.

W tym stanie rzeczy w świetle materiału procesowego brak jest zatem podstaw do dokonywania odmiennej, od przyjętej przez Sąd I instancji oceny zaoferowanych przez powoda dowodów. Zaniechanie aktywności dowodowej przez pozwaną, w tym niestawiennictwo na rozprawę celem przesłuchania strony pozwanej (zgodnie z wnioskiem dowodowym zawartym w sprzeciwie) - Prezesa zarządu K. W. czyni poprawnym jurydycznie rozstrzygnięcie dokonane przez Sąd I instancji.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 385 k.p.c. - orzeczono jak w sentencji.